

په‌روه‌رده‌یا ئیسلامی بو پۆله چاری بنه‌په‌ت

دانانا

خواجه طه شاهین
حسن محمد شریف

فاروق محمد علی عباس
عبدالجبار محمد شریف

لیژنیه‌ زانستی

ابو بکر علی کاروانی

د.بشیر خلیل توفیق

وه‌رگیژان بو کرمانجیا ژۆری

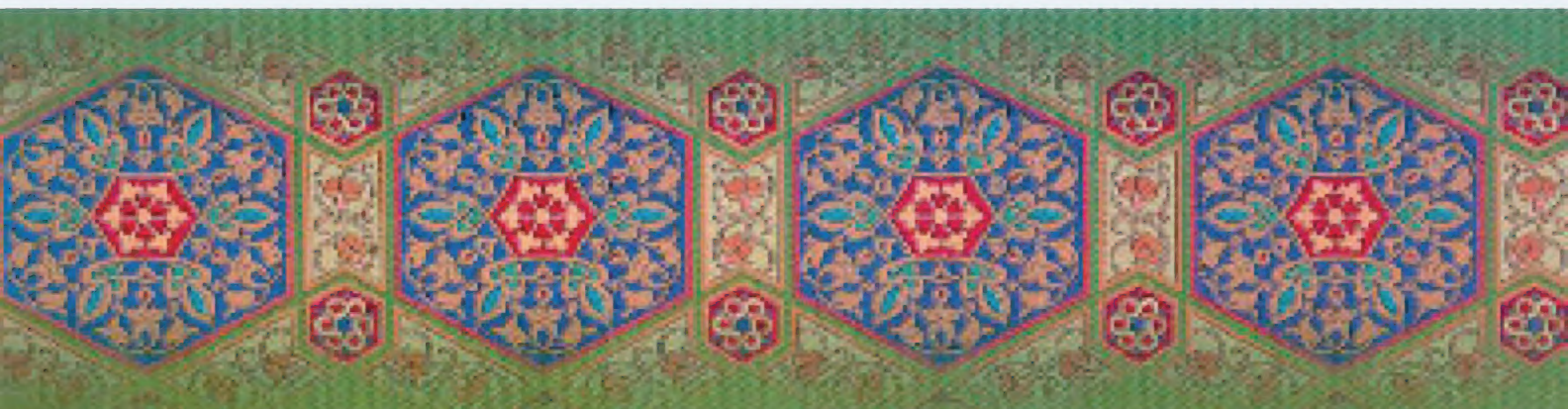
اسماعیل طه شاهین

۱۴۳۷ مشه‌ختی

۲۰۱۶ زایینی

۲۷۱۶ کوردی

چاپا دووی

سہرپہرشتی زانستی یی چای: خواجہ طہ شاہین - فاروق محمد علی عباس
سہرپہرشتی ہونہری یی چای: عثمان پیرداود کواز - سعد محمد شریف صالح
تایپکرن: سردار مصطفی محمد
دیزاین و بہرگ و نامادہ کرنا ویئہیان: عادل زرار امین
جیبہ جیکرنا بڑارہ کرنا ہونہری: عدنان احمد خالد

ئەي قوتاييى خۆشتقى:
توقوتاييەكى زيرەك و پاك و پاقرى....
لەوا پەرتووكا تەژى ھەر دى پاك و پاقرى مينت ...

ناق:.....
ريز: چارى يا بنەرەتى
قوتابخانە :

ب نافی خودایی مهن و دلۆقان

پیشگوتن

سوپاس بۆ خودایی هه می جیهانان، و سلاف ل سهروهی پیغه مبهران، موحه ممه د و هه قال و هوگرین وی هه تا پوژا دووماهییی.

وهزاره تا پهروهردیه هه ریما کوردستانی دهرفته و دهلیقهیه کا باش بهردهست کر، بۆ خزمه تا قوتابییان؛ پاشه پوژا مللهت و وهلاتی، ده می ئەم د بهر دانانا کتیبأ (پهروهردیه ئیسلامی) پأ کرین، بۆ قوناغا بنه پهرت.

مه وهک لژنه وهسا باش دیت، کو ئەف پروگرامه، کۆمه کا دهقین قورئانی و فهرمۆدهیین پیغه مبهری (سلاف لی بن) و هندهک بابتهین باوهری و په رستان (عیباده تان) ب خوه قه بگرت. مه ژ بهری خوه قه و ژ بۆ هنگاقتنا قی ئارمانجی، نه مازه د راقه کرنا دهقین قورئانیدا، و ل دوو ف شیانا خوه، ریکا پۆنکرنی، دا بهر خوه، و جهین مه زناتی و سه رفرازییا ئیسلامی دانه دیار کرن، و نیشادانی پابه بلندین ئیسلامی ب ژین و ژیارا قوتابیقه گریدان.

ئەقه چهنده کا کیمه ژ ئهرکی مه، به رانبهری کوپین مه یین قوتابی، زه لامین پاشه پوژئی، وهندی براین مامۆستا و سهیدانه، ئەو چیتر ئهرکی خوه دزانن و بۆ ئەنجامدانا کاری خوه ژ مه پتر پژدن. وان باوهرییه کا موکوم ب وان هه می وانه یان ههیه، ئەوین ب ئاوایه کی بابته کی و زانستی و دووری زیده ب سه رفه کرن و ژ قامده ریخستن ژ بهری وانقه دئینه دان و ئەو ب خوه ژی ل بهر پۆناهییا سه ربۆرا خوه یا گه لهک سالان، پتر پشتا خوه ب وان دان و ستاندن و چالاکییین ب سانه هی، گریددن، ئەوین ل بار و گونجایی د گه ل راستیا ههش و دهروونی قوتابییان و ژیواری تیدا دژین.

ههروه سا پیدقییه مامۆستایین مه، د راستا قوتابییاندا خوه ژ کارئینانا هه می رهنگین توند و تیژی و دژوارییی دوور بیخن، چونکو قوتابی د قی قوناغیده مروقه کی ههست تیژ و نازکه، و ئارمانجا مه یا سه ره کی ئەوه، ئەو یه که یین قی کتیبی ب ئاوایه کی باش وهرگرت، و ههست ب هه بوونا خوه بکهت، و پی ب هۆستایی فیری دان و ستاندن و

گهنگه شهيا ئاڤاڪه ر ببت و ببتە ئەندامەكى كارلېكەر و مفاگەهين بۆ مللەت و وەلاتى خوە
و هەمى مەوقەتايى ب ئاوايەكى گشتى، و موسلمانان ب ئاوايەكى تايبەت..
جەئ دلخوەشيا مەيە، كەسەين بسپۆر و پەيوەنديدار هەشيارانە، قى كارى مە هەلسەنگين
و تەيبينايى خوە يەن بەدار و هەزەين ئاڤاڪه ر د قى واريەا بگەهينە مە، دا د چاپەين
پاشتردا مفا ژى بىتە وەرگرتن و پىكا مە ل سەر نەراستيان بىتە گوهاستن. د گەل داخووا
سەرکەفتنى بۆ هەميان.

لژنەيا دانانى

وہ رزئی ئیکئی

ژ سالوځه تیڼ مروځی موسلمان

مروځی موسلمان: باوهری ب هه بوونا خودی هه یه، و ل وی باوهرییه کو خودی هه می چیکری -
خوه ئه وین ب چاف ژی نه ئینه دیتن - دایینه .

مروځی موسلمان: باوهری ب پوژا دووماهییی (ئاخره تی) و رابوونی و هه ق و حسابی و
به هه شت و دوژدهی هه یه .

مروځی موسلمان: گوهدارییا دهیابین خوه دکهت و قه دری سهیدایین خوه دگرت و هاریکارییا
هه ر که سه کی دکهت .

مروځی موسلمان: زمانئ خوه ژ وی ئاخفتنی دپاریژت، ئهوا خه لکی نه قیئت .

مروځی موسلمان: دهستی خوه ژ ئیشانندن و ئیزادانی دکیششت .

مروځی موسلمان: راستییی دبیژت و دره وی ناکهت .

پیغه مبه ری مه (سلاف لی بن) دبیژت: (اتق الله حیثما کنت واتبع السيئة الحسنة تمحها
وخالق الناس بخلق حسن)). ئانکو ل هه ر جهه کی تو لی بی، پاریزگارییا خودی بکه، و شوونا
خرابییی قه نجییی بکه، خرابی پی ل سه ر ته، دی رابت، و ب په وشته کی باش و جوامیری
سه ره ده رییی د گه ل خه لکی بکه)).

بزاف و چالاکی:

بخوونه پاشی چار جاران بنقیسه:
ښانا خه لکی ژ سنج و رهوشتین منه

.....
.....
.....
.....

■ قالاییځ خوارې ب په یقین گونجایی ته ژی بکه:

۱. مروځی موسلمان باوهری ب هه بوونا خودی
۲. مروځی موسلمان دبیژت و ناکه ت.
۳. مروځی موسلمان دهستی خوه دکیشیت.
۴. مروځی موسلمان دهیابیځ خوه دکه ت و قه درې خوه دگرت و هاریکاریا دکه ت.

■ نیک ژ څان هه ردو په یڅان (باشه، خرابه) گونجایی بکه د قالاییا دهسته واژه یځ خواریدا:

۱. راستگوویی کاره کی و دره و کاره کی
۲. نیشان و نيزادانا خه لکی کاره کی و پارسیتا نهینیځ هه قالان کاره کی
۳. گوهداریا دهیابان کاره کی و نه گوهداریا وان کاره کی
۴. قوتانا گیانه وهری کاره کی و دلوقانی پی برن کاره کی
۵. دزی و خاپاندن کاره کی و دلسوژی کاره کی

دوعا

خودیو د دنیای و ناخه رتیدا باشیځی د گهل مه بکه، و مه ژ نه خوہشییا ناگری دۆژه هی
بپاریزه .

ثاف ماکا ژین و ژیاریی، نابورکرن د مه زاختنا ویدا نه رکه کی مروځانییه

ژ باشناقين خودي

(هر نافه کي نشان و پامانهک ههيه، و ناقين خودايي مه زن نشانين باش ددهن .
الرحمن: ژ دلوقانيي هاتييه، کو ئه و پيدانه يا مروڤ د دنيايدا هيژايي وي .
الرحيم: ديسا ژ دلوقانيي هاتييه، و هندی دگه هينت کو خودي مه د بهر کاره کي وه ساړا
ناکهت ژ شيانا مه مه زنتربت، ئانکو وي کاري د سپړته مه ئه وي ل دووښ شيانا مه . و
ديمه ن و نشانين دلوقانيا خودي ئه و ا ب مه به نييان د بهت، دابينکرنا خوارنييه، و بارينا
بارانانه، و گوهورپنا سه قاييه، و ديسا ئه وه کو خودي هر تشته کي هه بت بو خزمه تا
مروڤي چيکرييه .

(۱) خودايي مه زن ديژت: (والهکم إله واحد لا إله الا هو الرحمن الرحيم)

الملك: خوداني ملکی، ئانکو هر تشته کي هه بت ملک و مالي وييه .
القدوس: ئانکو ئه وي پاک و پاقر ژ هر تشته کي نه هيژايي وي .
السلام: ئانکو شووشتي و ساخلم ژ هر تيتال و کيماسييه کي .
خودايي مه زن ديژت:

(۲)

هو الله الذي لا إله إلا هو الملك القدوس السلام..

بزاڤ و چالاکی:

بخونه و پاشي بنقيسه:

هو الله الرحمن الرحيم، الملك، القدوس، السلام

.....

.....

.....

.....

■ وان باشناقين خودي بيژه، ئه وي تو دراني .

■ هندهک ژ ديمه ن و نشانين وي دلوقانيي بيژه، ئه و خودي ب به نييين خوه د بهت .

چیتَرین هه قال

دلدار کورپه کی دلساخه، گه لهک هه ز ژ خه لکئ دۆرماندۆری خوه دکهت و خیر و خوه شی
بۆ وان دقئیت. گاڤا زانی هه قاله کی وی نه ساخ و نه خوه شه، سه را ددهت و ئه گهر زانی
هه وجهی هاریکارییه، هاریکارییا وی دکهت.
برپیار دا سه را هه قاله کی خوه بدهت، ده می نیژیکی مالا هه قالئ خوه بووی، گه نه کهئ ب
رئفه دیت، گوئی: کیفه دئ چی؟
دلدار: من دقئیت سه را هه قاله کی خوه بدهم.
گه نهج: ته خزمه تهک پئ هه یه، ته دقئیت بۆ ته بکهت؟
دلدار: نه خیر من چو خزمهت پئ نینن.
گه نهج: ته دهینهک لییه؟
دلدار: نه خیر من چو دهین لی نینن.
گه نهج: ئه ری پا ژ بهر چ ته دقئیت تو سه را بدهی؟
دلدار: هه قالئ منه و مه گه لهک ئیکدو دقئیت، و دینی مه به ری مه دده ته سه ره دانا هه قالئ
و داخوای ژ مه دکهت ئه م تشته کئ ژئ بزانی. پیغه مبه ری مه (سلاف لی بن) دبئژت:
((خیر الأصحاب عند الله خیرهم لصاحبه)).
((باشترین هه قال ل دهف خودئ، ئه وه یی ژ هه مییان چیتَر بۆ هه قالئ خوه)).
ئینا گه نهجی گوئی: تو خوهش کورپی و خودئ خیرا فی کاری ته هندا ناکهت.

بزاف و چالاکی:

قالاییښځ خوارې ب تښتې گونجایی ته ژی بکه:
دلدار کورپه کی هز ژ خه لکی دکه ت، و خیر و خوه شی بو وان
■ دان و ستاندن:

۱. هه څه بنديا هه قالان د گه ل نیک دښت چاوا بت؟

۲. هه قالې خراب کیژکه؟

۳. هنده ک سالوڅه تیښ باشین هه قالې خوه بیژه.

■ نیشانا راست (✓) به رانبه ری دهسته واژه یا درست، و یا خه له ت (X) به رانبه ری دهسته واژه یا نه درست دانه:

۱. هه قالې وه فادار نه وه یی هاریکاریا خه لکی دکه ت.

۲. دښت نه هه قالینیا خوه ل سهر بنیاتا به رژه وه بنديا خوه دانین.

۳. پیدځیه نه هه قالین خراب دوور بیځین.

۴. دښت نه هه قالې خوه ببورین ده می خه له ت دبت.

۵. هه قال د ته نگاځیاند دښته نیاسین.

الله

بزاف و چالاکی:

بخونه، پاشی ب دهسته ته کی جوان چار جارن بنځیسه:
خودیو ژ دهیابین من پازی ببه، و خیر و خوه شی و ساخله میی بده وان.

.....
.....
.....
.....

دوعا

خودیو وه لاتئ مه ئاځا و ته نا بکه، و ژ به لا و نه خوه شیی بیاریژه.

باوه رښنان ب خودی

زاړوک: داکي ئه م دشيښ خودي ببينين؟

دايک: نه کوړي من، ئه م نه شيښ، ئه و مه دبينت و ئه م وي ناببينين، به لي ئه م چيکريښ وي دببينين، ئه وښ هيز و شيانا وي نيشا مه ددهن و دبنه نيشان بو زيده مه زناتيا وي.

زاړوک: داکي تشتهک هه يه وهکي وي؟

دايک: نه خيړ کوړي من، تشتهک وهکي وي نينه، ئه وه يي هه مي تشت چيکرين. ئه ز و تو و هه مي خه لک و هه مي گيانه وهر و شينکاتي چيکرينه

(ليس کمثله شيء وهو السميع البصير). *

چو تشت وهکي خودي د کاروبار و سالوڅه تاندا نينه و ئه و گوهدير و زانايه).

بزاف و چالاکی:

ڦان ڦالاييان ته ڙي بکه:

۱. خودي همي تشت
۲. مروئي موسلمان خودي دپهريست.
۳. خودايي مه زن ل همي جهان

■ سي جارن بنقيسه:

خودايي مه زن ل همي جهان هيه.

.....
.....
.....

دوعا

خوديوي بيئا من فرهه بکه و کاروباري من بو من ب سانه هي بيخه

باوهرئینان ب پیغه مبه‌ر و هنارتییین خودی

سه‌یدا: خوه‌شقییین من، ئیک ژ وان ئهرکین خودایی مه‌زن ئافیتییه سهر ملین موسلمانان ئه‌وه، چه‌ز ژ هه‌می پیغه‌مبه‌ران بکه‌ن و باوهرییی ب وان بینن.

و ژ پیغه‌مبه‌ر و هنارتییین خودی، موساپیغه‌مبه‌ر و عیساپیغه‌مبه‌ر و پیغه‌مبه‌ری مه‌ موچه‌ممه‌ده (سلاف لی بن) کو دووماهی پیغه‌مبه‌ره، هه‌روه‌کی هه‌وه د قوناغین خواندنن یین بۆریدا خواندی.

و ئه‌م هه‌می دزانین کو قورئان بۆ پیغه‌مبه‌ری مه‌ موچه‌ممه‌د (سلاف لی بن) هاتییه خوارئ . ئه‌ری باشه هه‌ردو کتییین بۆ موساپیغه‌مبه‌ر و عیساپیغه‌مبه‌ر هاتین، کیژک بوون؟

ئه‌حمه‌د: سه‌یدا، کتیبای بۆ موساپیغه‌مبه‌ر (سلاف لی بن) هاتییه خوارئ، ته‌وراته .

ساره: و ئنجیل ئه‌و کتیبه‌ یا بۆ عیساپیغه‌مبه‌ر (سلاف لی بن) هاتییه خوارئ.

سیزار: ئه‌ری ژ بلی پیغه‌مبه‌ریین نافین وان هاتینه گۆتن، هنده‌ک پیغه‌مبه‌ریین دی ژی هه‌نه؟

سه‌یدا: به‌لی خوه‌شقییین من، ژ بلی پیغه‌مبه‌ریین مه‌ گۆتین، گه‌له‌کین دی ژی هه‌نه . تنی نافیی بیست و پینج ژ قان پیغه‌مبه‌ران د قورئانا پیروژدا هاتییه .

بزاف و چالاکی:

ئەڤان ڤالاییین خوارئ تهژی بکه:

۱. ئیک ژ وان ئەرکین خودایی مەزن ئافیتییه سەر ملین ئەوه، هەز ژ پیغمبەران بکەن.

۲. دووماهی پیغمبەرە.

۳. خودایی مەزن بۆ پیغمبەرئ مە موحەممەد (سلاڤ لئ بن) هەنارتە خوارئ، و بۆ موسا پیغمبەر (سلاڤ لئ بن) هەنارتە خوارئ، و بۆ عیساپیغمبەر (سلاڤ لئ بن) هەنارتە خوارئ.

دان و ستاندن:

۱. ناڤئ چەند پیغمبەران د قورئانا پیروژدا هاتییه ئینان؟

۲. ناڤئ هەندەک پیغمبەران بیژە.

دوعا:

خودیو، تو مە د گەل پیغمبەر و شەهید و راستگویان ببییه بەهەشتی.

فەرمان ب باشیی و دانه‌پاشا خرابیی

ئیک ژ وان ستوونین جفاکا کیرهاتی و باش خوه ل سهر دگرت، فەرمان ب باشیی و دانه‌پاشا خرابیی. ئەقەیه هەمی دین و ئایینن ئەسمانی بانگ و گازیی بۆ هلدیرن و بەری مه‌ دده‌نی، و ئیسلامی گرنگیه‌کا زیده‌ داییه‌ قی چەندی. خودایی مه‌زن د قورئانا پیروژدا دبێژت:

((ولتكن منكم امة يدعون الى الخير ويأمرون بالمعروف وينهون عن المنكر وأولك هم المفلحون)) (١) .

هه‌ون هەمی ببه‌ ملله‌ته‌ک، داخوازا قەنجیی بکه‌ن و فەرمانا چاکیی بکه‌ن و خەلکی ژ خرابیی بده‌نه‌ پاش، و هەر ئەقەنه‌ سەرفراز). خودی، پیگیری ب قی ستوونی، کرییه‌ ئەرک و فەرمانه‌کا پیدقی ل سهر مه‌ هەمیان.

هەر جفاکه‌کا کورپن وی، پیگیریی ب وی فەرمانی نه‌که‌ن یا خودی گۆتی و دایی، دی که‌فته‌ د ره‌وشه‌کا خرابدا و خرابی دی وه‌کی ئیشی قەپه‌رتی و شیلوبیلی دی د ناڤدا به‌لاڤ بت. و ئەو جفاکا فەرمانی ب باشیی بکه‌ت و خرابیی بده‌ته‌ پاش، دی بته‌ جفاکه‌کا باش و کیرهاتی و دی ته‌ژی خیر و به‌ره‌که‌ت و ته‌نایی بت.

■ دان و ستاندن:

١. قان قالااییین خوارێ ته‌ژی بکه‌:

ئیک ژ وان ستوونین جفاکا کیرهاتی و باش و گرنگیه‌کا زیده‌ داییه‌ قی چەندی و ئەقەیه‌ هەمی بانگ و گازیی بۆ هلدیرن و بەری مه‌ دده‌نی.

٢. پینج ژ کار و کریارین باش بیژه.

٣. پینج ژ کار و کریارین خراب بیژه.

دوعا:

خودیوۆ مه‌ بکه‌ ژ وان که‌سان ئەوین باشیی دکه‌ن و بەری خەلکی دده‌نی.

ڦه کرنا مه که هی

ماموستا پهره رده يا ئيسلامی، بۆ قوتابیین خوه، ل سهر ڦه کرنا مه که هی ئاخفت و گوت: مه که ها پایه بلند، نه و باژیری پیغمبر (سلاف لی بن) لی هاتییه سهر دنیایی، د بن دهستهلاتا گاورین (قوره‌یش) ڦه بوو، و پشتی سهرلدان و هاتنا سپیده يا ئيسلامی، گاورین قوره‌یش، که سین باوهری ب ئيسلامی ئینایین زیده ئیشاندن. ژ بهر هندی موسلمان نه چارپوون ژ وهلاتی خوه (مه که ه)ی ده رکه ڦن و مشهخت بینه (یثرب)ی کو پاشتر ناڤی (مه دینه يا پون — المدينة المنوره) لی هاته کرن، و پشتی چهند ساله کیښ مشهختیوونی، جاره کا دی، سالا (۱۰)ی مشهختی، سهرکه ڦتی و سهر فراز چونه تیډا و نه ردی وی ژ گهند و قریڙا گاوران پاڅرکرن، خودی سوره تا (النصر) بۆ پیغمبره ی مه (سلاف لی بن) هنارت و تیډا داخواز ژی کر کو سوپاسیا ڦی که رهم و پیدانا خودی بکهت، نه و ا ب ڦه کرنا مه که هی و سهرکه ڦتنی د گهل وی و د گهل موسلمانان هاتییه کرن.

بسم الله الرحمن الرحيم

[إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ (۱) وَرَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا (۲) فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْهُ إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا (۳)].

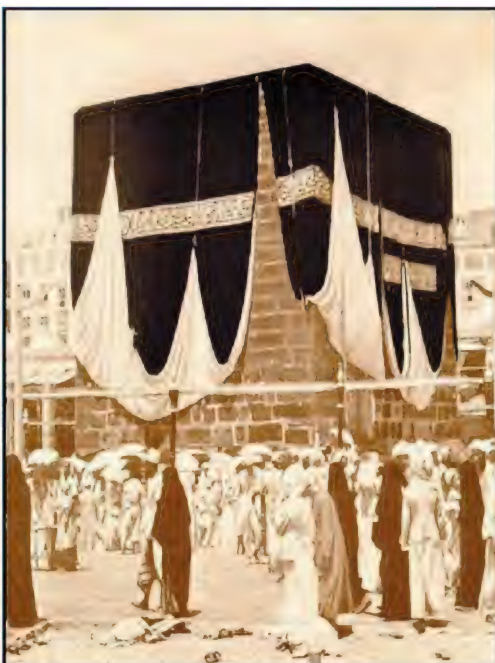
نیگاری پسیارکر: ئه‌ری خه‌لکی مه‌که‌هی باوه‌ری ب فی دینی نوو (ئیسلامی) ئینا؟! .
 سه‌یدا: به‌لی، خه‌لکی کۆمکۆمه و چارکناری مه‌که‌هی باوه‌ری ب فی دینی ئینان و سه‌ری
 گوهدارییی بۆ چه‌ماندن و سۆره‌تا (النصر). ب ناڤی فی سه‌رکه‌فتنی و فی پوودانا دیروکی
 هاته خواری.

دان و ستاندن:

۱. ناڤی وی سۆره‌تی چیه ئه‌وا به‌حسی فه‌کرنا مه‌که‌هی کری؟ بۆچ ئه‌ف ناڤه لی هاته کرن؟
۲. پشتی فه‌کرنا مه‌که‌هی خودایی مه‌زن چ فه‌رمان پابه‌ری پیغه‌مبه‌ری خوه کری؟
۳. که‌نگی خودی د کاروبارین مه‌دا، هاریکارییا مه‌ دکه‌ت؟

■ ئه‌ڤین خواری ته‌ژی بکه:

کۆمکۆمه گه‌له‌ک موسلمان بوون.
 موحه‌مه‌د پیغه‌مبه‌ر (سلاف لی بن) گۆت: سوپاس بۆ خودی ل سه‌ر فی
 ب هله‌که‌فتا فه‌کرنا مه‌که‌هی سۆره‌تا هاته خواری.
 مه‌که‌ه ئه‌و باژیره یی تیڤا هاتییه سه‌ر دنیا یی.

سی جارن بنقیسه:

سوپاس بۆ خودی ل سه‌ر فی سه‌رکه‌فتنی.

.....

■ بزاف و چالاکی:

سۆره‌تا (النصر) ژ به‌ر بکه.

دوعا

خودیو تو مه‌ ب سه‌ر هه‌می دژمنین مه‌ بیخی

سۆره تا قوره يش

سوار گوهداريا بابى خوه دكر دهمى قورئان دخواند، (رحلة الشتاء والصيف - گهشتا زفستانى و هاقينى) ب بهر گوهمى كهفت، ئينا پسيارا پامانا وئى ژ بابى خوه كر. بابى وى گوت: ئيلا قوره يش، كو ئيلا پيغه مبهريه (سلاف لى بن) زفستانان ب گهشت دچونه يه مهنى و هاقينان دچونه شامى، پاشى ئيمن دزقنه وهلاتى خوه بى كهس بهرهنگارى وان بيت و پيكي ل وان بگرت. خودى ئيمنى ب سهر واندا داريت و ترس د وهلاتى واندا و ل جهى كرين و فروتنا وان ل سهر وان پاكرك. كوپى من، ئه رى تو دزاني خودى به رى وان دا چ؟ سوار: نه خير بابو.

باب: به رى وان دا سوپاسكرنا قى كه رهم و پيدانى و پهرستنا خودى ب تنى. خودى ئيكه بى هه قال و هوگره و ئه وه خدا و پهروهردگارى كه عبه يا پيروژ، و ئه وه د وان گهشتين وان يين بازركانيدا پيكي نيشا وان ددهت، ههروهكى خودى ب خوه د سوره تا (قوره يش) دا ديژت:

بسم الله الرحمن الرحيم

[إِيلَافٍ قُرَيْشٍ (١) إِيْلَافِهِمْ رِحْلَةَ الشِّتَاءِ وَالصَّيْفِ (٢)
فَلْيَعْبُدُوا رَبَّ هَذَا الْبَيْتِ (٣) الَّذِي أَطْعَمَهُمْ مِنْ جُوعٍ وَآمَنَهُمْ
مِنْ خَوْفٍ (٤)].

دان و ستاندن:

- ۱- ب چ خودی که ره د گهل قوره یش کر؟
- ۲- بۆچ مروڤ سوپاسییا خودایی خوه دکهت؟
- ۳- ئه ری دورسته مروڤ غهیری خودی بپه ریست؟

ڤالاییین خواری ته زی بکه:

ئیلا ب گهشت دچۆنه یه مه نی و دچۆنه شامی .

دو جارن بنقیسه:

خودیو تو وهلاتی مه ئیمن و ته نا بکی

.....

.....

بزاف و چالاکی:

سۆره تا (قوره یش) ژ بهر بکه .

دوعا:

خودیو، هاریکاری مه به ل سه ر بیرئینان و سوپاس کرن و باش په رستنا خوه

سوره تا ماعون

داپیرهک د گهل نه فییښځه پوونشته خواری، و شیرت کرن و هاندان، کو خواری بدهنه ژار و دهسته نگان و سهره ده رییه کا باش د گهل سیویان بکه ن و خوه د بهر کرنا هه می کار و کریارین باشرا بکه ن و نفیژین خوه ژی ل وهخت بکه ن، چونکو دینی مه فی چهندي ژ مه دخوازت.

ئینا ئیک ژ نه فییښځه وی پسیار ژی کر، سیوی کییه؟

داپیر: سیوی نه وه یی ئیک ژ ده ییابان یان هه ردو مرین.

پیغه مبه ری مه (سلاقیځ خودی لی بن) سیوی بوو، و ژ بهر هندي دقت سهره ده رییه کا باش د گهل سیوی و هه ژاران بیته کرن، هه روه کی خودایی مه زن د (سوره تا ماعون) دا گوئی:

بسم الله الرحمن الرحيم

[أَرَأَيْتَ الَّذِي يُكَذِّبُ بِالْدينِ (١) فذَلِكَ الَّذِي يَدْعُ الْيَتيمَ (٢)
وَلَا يَحْضُ عَلَى طَعَامِ الْمِسْكِينِ (٣) فَوَيْلٌ لِلْمُصَلِّينَ (٤) الَّذِينَ
هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ (٥) الَّذِينَ هُمْ يُرْءُونَ (٦) وَيَمْنَعُونَ
الْمَاعُونَ (٧).]

دان و ستاندن:

۱. ناقی سوره تی چیه؟
۲. سیوی کییه؟ و چاوا دقیت سهره ده ری د گهل بیته کرن؟
۳. ئه رکی موسلمانن چیه به رانه ری ژار و ده ستته نگان؟
۴. جزایی که سی پکا کرنا کار و کریارین باش ل خه لکی دگرت چیه؟

■ قالاییین خوارئ، هه ر ئیکئ، ب ئیک ژ فان په یقان: (پوژا هه ق و حسابئ، خوه بو خودئ دشکینت، گاور، خیر و باشیی دکهت) ته ژئ بکه، ب وی مهرجی کو د گهل بگونجت: موسلمان د نقیژا خوه دا
موسلمان باوه ریئ ب دئینت.
..... پوژا هه ق و حسابئ دره و ددانت و باوه ریئ پی نائینت.
موسلمان ژ بو نکاری خودئ

بزاف و چالاکی:

سوره تا ماعوون ژ بهر بکه .

دوعا

و بیژه خودیوو زانینا من زیده بکه

ئاف ماكا ژين و ژيارئيه، ئابۆركرن د مه زاختنا
ويدا ئهركهكى مرقانئيه

وہ رزئی دویئ

ره‌حم و دلوقانی د نیسلامیدا سهرهاتییا زه‌لامه‌کی و سه‌یه‌کی

دبیژن به‌ری زه‌لامه‌کی باش هه‌بوو، گه‌له‌ک حه‌ز ژ گه‌ریان و سه‌فه‌ران دکر. پوژه‌کی قه‌ستا ده‌قه‌ره‌کا دوور و بی ئاف کر، ده‌می گه‌هشتیه نیقا ریکی، گه‌له‌ک تی‌نی بوو، ئینا بو خوه ل ئیره و ل ویرا هه، ل ئافی گه‌ریا، وه‌خته‌کی ب سهر کانیه‌کی هلبوو، لی ئافا تی‌دا گه‌له‌ک کووربوو ... ب چ حال هه‌بت، داکه‌فته بنی کانیهی و ده‌ست ب قه‌خوارنا ئافی کر هه‌تا باش تی‌نا وی شکه‌ستی، ده‌می ب سهر کانیهی که‌فتی، سه‌یه‌ک ل سهر ده‌ری بیرئ دیت، زی‌ده‌زی‌ده تی‌نی، و ژ تی‌ناندا زمانئ خوه دریژ دکره ئا‌خا ب په‌وا و شه‌گرتیا ل ده‌ر و دو‌ری‌ن بیرئ، دا تی‌نا خوه پی بشکینت یان سقک بکه‌ت. زه‌لامی به‌ری خوه دا سه‌یی و ئه‌و د وی په‌وشیدا، ئینا ه‌زرا خوه د خوه‌دا کر به‌ری ئافی ژ بیرئ قه‌خوت.

جاره‌کا دی زه‌لام داکه‌فته بنی بیرئ، و ته‌ژی پی‌لا‌قا خوه ئاف کر، پاشی ده‌رکه‌فته سهر ده‌ری بیرئ و ئه‌و ئاف دانا به‌ر سه‌یی، و سه‌یی تی‌ر ئاف قه‌خوار، ئینا خودی ل گونه‌هین فی زه‌لامی بوری و دلوقانیا خوه ب سهر‌دا دارپت و کره د به‌هه‌شتیدا.

چامین ژ فی سهرهاتییی دئینه وه‌رگرتن:

۱. مروقی موسلمان دقیت د گه‌ل مروف و گیانه‌وه‌ران یی دلوقان بت.
 ۲. دقیت مروقی موسلمان سوپاسیا خودایی خوه بکه‌ت ل سهر پی‌دان و که‌ره‌مین وی یین بی هه‌ژمار.
 ۳. کاری باش ئه‌گه‌ر پچه‌ک و ساده ژی بت، خه‌لات و به‌رانبه‌ری وی ل ده‌ف خودی مه‌زنه و دی‌بته سه‌به‌بی ب ده‌ستقه‌هاتن و چونا به‌هه‌شتی. پی‌غه‌مبه‌ری مه (سلاف لی بن)
- دبیژت: **(من نفس عن مؤمن کربة من کرب الدنيا نفس الله عنه کربة من کرب يوم القيامة).** ئانکو: ((که‌سی نه‌خوه‌شیه‌کا دنیا‌یی ژ باوه‌رداره‌کی قه‌کت یان ژئ بدته پاش، خودی دی نه‌خوه‌شیه‌کا پوژا قیامه‌تی ژئ ده‌ته پاش)).

دان و ستاندن:

۱. ئەرکىن مە چىيە بەرانبەرى كەسى كەفتىيە
نەخوۋشى و تەنگاڭىيە كى چ مړۆځ بت چ ژى گيانەوهر؟
۲. ئەرئى كەسى ئاڭ داىيىە سەيئ تىئى، خەلات و
پاداشتى خوه ژ خودئى وەرگرت؟
۳. بەحسئى ھندەك نمونەيئى سادە و ساكار بکە، و تىدا
دلۆڭانئى د گەل مړۆځ و گيانەوهران ديار بکە.

■ ئەڤان پەيڤئىن دئىن و ب ئاوايە كى گونجايى بکە د ڤالاييئىن خوارىدا:

(كارىن باش، دلۆڭانئى، زىدە ب پەحمە، كارىن خراب، دليڤڤەيى و دلۆڭانئى)

۱. مړۆڤئى موسلمان د گەل خەلكى.
۲. خودئى ھەز ژ وان كەسان دكەت ئەويئ دكەن، و ھەز ژ وان ناكەت
ئەويئ دكەن.
۳. دىنئى ئىسلامئى دخوازت ب پەفتار د گەل گيانەوهران بىتە كرن.
۴. پىڤەمبەرئى مە (سلاڤ لئى بن) نمونە بوو بۆ يئ.

جارەكئى بنڤيسە:

دلۆڭان بن د گەل ئەويئ ل سەر پوويئ ئەردى، خودئى، دئى د گەل ھەوہ دلۆڭان بت.

دوعا

خودئىوؤ، بىئا من فرەھ بکە، و کاروبارى من، ب سانهيى بىخە.

چه‌ندهک ژ ژینا پیغه‌مبه‌ری مه موچه‌ممه‌د (سلاڤین خودی لی بن)

پیغه‌مبه‌ری مه موچه‌ممه‌د (سلاڤ لی بن) ل مه‌که‌ها پایه‌بلند، سالا فیلی، هاته سهر دنیا‌یی. خوه‌شقی‌یی مه موچه‌ممه‌د (سلاڤ لی بن) ب ئی‌تیمی رابوو، به‌ری ببت، بابی وی (عه‌بدوللا کورپی عه‌بدولموتته‌لب) مر، و پشتی بوونا وی ده‌یکا وی (ئامینا کچا وه‌هه‌ب) ژی مر. پشتی مرنا ده‌یبابین وی، باپیری وی (عه‌بدولموتته‌لب) سهره‌گوهی ژی کر و پشتی مرنا باپیری وی، کو ژیی پیغه‌مبه‌ری هنگی هه‌شت سال بوون، مامی وی (ئه‌بوو تالب) خودانی ژی کر هه‌تا مه‌زن بووی. پیغه‌مبه‌ری (سلاڤ لی بن) شقانی دکر و هاریکارییا مالا خوه ژی دکر.

پیغه‌مبه‌ری (سلاڤ لی بن) د گهل مامی خوه بازرگانی دکر و ناف و ده‌نگی خوه ب راستگویی و ده‌ستپاکی‌یی ده‌رئی‌خست، ژ به‌ر هندئ دگوتنی (راستگویی ده‌ستپاک)، و ده‌می ژیی وی گه‌هشتیه چل سالی‌یی، وه‌حی بۆ هات و په‌یاما ئیسلامی ب کورتی بۆ هاته دارپتن. ژ قورئانی، تشتی بۆ جارا ئیکئی ب وه‌حی بۆ هاتییه خوارئ

(اقرأ باسم ربك الذي خلق....) پیغه‌مبه‌ری (سلاڤ لی بن) ده‌ست ب داخوازا خه‌لکی کر، کو بی‌نه سهر دینی نوو، و که‌سی ئیکئی ژ زه‌لامان کو باوه‌ری پی ئینایی، (ابو بکر الصدیق) بوو (خودی ژی پازی بت)، و ژ ژنان، کابانییا وی (خدیجة الکبری) بوو (خودی ژی پازی بت)، و ژ گه‌نجان ژی (عه‌لی‌یی کورپی ئه‌بوو تالب) بوو (خودی ژی پازی بت).

دان و ستاندن:

۱. پیغه‌مبه‌ری مه (سلاڤ لی بن) ل کی ده‌ری هاته سهر دنیا‌یی؟
۲. ناف و ده‌نگی پیغه‌مبه‌ری مه (سلاڤ لی بن) به‌ری وه‌حی بۆ بی‌ت، ب چ چۆبوو؟
۳. ئه‌و چ کاربوون پیغه‌مبه‌ری (سلاڤ لی بن) کرین؟
۴. بۆ جارا ئیکئی، چ ژ قورئانی بۆ پیغه‌مبه‌ری (سلاڤ لی بن) هاته خوارئ؟
۵. ژ زه‌لام و ژن و گه‌نجان، ئه‌و کی بوون به‌ری هه‌میان باوه‌ری ب پیغه‌مبه‌ری (سلاڤ لی بن) ئینایی؟

شان ڦالايان ته ڙي بکه:

۱. بهري پيڻه مبهري مه (سلاف لي بن) بيت، بابي ويمر.
۲. و پشتي بوونا پيڻه مبهري (سلاف لي بن) دهیکا ويمر.
۳. باپيري پيڻه مبهري (سلاف لي بن) پشتي مرنا دهيايڻ وي، سهره گوهي و خوداني ڙي کر.
۴. ڙي پيڻه مبهري سال بوون، دهمي قورئان ب وهی بو هاتييه خوارئ.
۵. که سي ئيکي ڙ زه لمان کو باوهری پي ئينايي بوو، و ڙ ڙنان، کابانييا وي بوو، و ڙ گه نجان ڙي بوو.

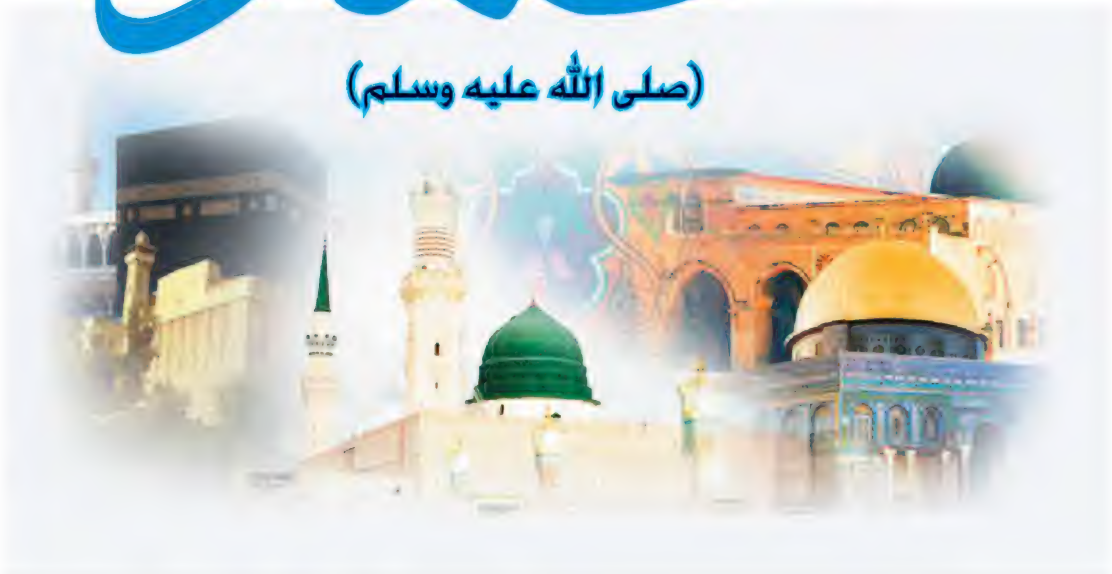
سي جاران بنقيسه:

وما ارسلناک الا رحمة للعالمين

.....
.....
.....

حمد

(صلي الله عليه وسلم)

ژ په‌وشتین پیغه‌مبه‌ری مه (سلاف لی بن)

گرنگترین تشت د ژيانا پیغه‌مبه‌ریدا (سلاف لی بن) سنج و په‌وشتین وی یین زیده پاک و بلند و بی هه‌فپاکن. خودایی مه‌زن د قورئانا پیروژدا ب فی ئاواپی سالوخته‌تی سنج و په‌وشتین پیغه‌مبه‌ری خوه (سلاف لی بن) دده‌ت و دبیزت: ((وانک لعلی خلق عظیم)) * ژ سورتا (القلم) .

- ئانکو بی گویمان تو خودانی په‌وشته‌کی زیده پاک و بلندی. و ژيانا پیغه‌مبه‌ری (سلاف لی بن) مش‌ت بوو ژ وان هه‌لوستان ئه‌وین شاده‌یی بو فی په‌وشتی زیده پاک و بلند ددان. پیغه‌مبه‌ری مه (سلاف لی بن) د هه‌می کار و کریارین خودا زیده‌خوه دشکاند بو خودایی مه‌زن و قه‌د خوه مه‌زن نه‌دکر و مروّقه‌کی زیده کرمانج بوو د په‌فتارین خودا، ل سهر حیسیلا په‌ق و هسک پروودنشت و دنقست، و ئه‌و جلک دکره به‌ر خوه یین ل به‌ر هه‌می خه‌لکی، و هه‌چی خوارنا د مالدا ب ده‌ست که‌فتبا دخوار، و د مالدا و بو پیغه‌برنا کاروبارین ناف مالی و خزمه‌تکرنی، هاریکاریا مالا خوه دکر، و گا‌فا د به‌ر کومه‌کا زاپوکانرا بوریبا، سلاقی وان دکر. مروّقه‌کی گه‌له‌ک دلوقان و دلنازک بوو، زاپوک ددانه به‌ر سینگ خوه و همبیز دکر، و د فی چه‌ندی‌دا چیت‌رین و باشت‌رین پیشه‌نگ و به‌راهیکیش بوو، بو هه‌قال و هوگرین خوه و هه‌می موسلمانان.

دان و ستاندن:

۱. وی ئایه‌تا قورئانی بیژه ئه‌وا سالوخته‌تی په‌وشتی پیغه‌مبه‌ری (سلاف لی بن) دکه‌ت.
۲. هنده‌ک ژ وان په‌وشتین ب ناف و ده‌نگین پیغه‌مبه‌ری (سلاف لی بن) بیژه.

شان قالاییین خوارئ ب په یقین گونجایی ته ژئ بکه:

پیغه مبه ر (سلاف لی بن) پوودنشت، و د مالدا و بؤ پیغه برنا کاروبارین
ناف مالی و خزمه تکرئ، مالا خوه دکر، و ددانه بهر سینگی
خوه، گاځا د بهر کومه کا زاروکانرا بؤریا

دوعا

خودیوؤ، هه روه کی ته ئه ز باش و پیک و پیک چیکریم، رهوشتین من ژئ وه سا باش بکه.

سئ جاران بنقیسه:

((وانک لعلى خلق عظیم)).

.....
.....
.....
.....

نه نجام و دووماهییا که سی دره وین

زهید دره و که ره کی ب ناف و دهنگ بوو، گه لهک دره و ل براییڼ خوه و هه قالان دکرڼ. پوژه کی ژ پوژین هافینی، زهید د گهل کومه کا هه قالان چو دا خوه بیخته ئاڤا پوڤاری و مه له قانیان بکهت. پشتی خوه ئیخستییه ئاڤی ب بیڼه کی، کره هه وار و گوټ: هه واره هه واره، وهرن من پزگار بکهن، نه ز دی خه ندقم.

هه قالین وی هه وارکی و ب له ز بهر پی چوڼ... ده می گه هشتینه دهڤ، بهر دا که نیی و یاری ب وان کرن.

پوژا پاشتر هه مان کریارا پوژا پیشترا د گهل هه قالین خوه کر، و هو سا هه تا ناف و دهنگی خوه ب دره وان د ناف هه قالاندا ده ریخستی و ب دره و کهر هاتییه نیاسین. پوژه کی قیا کریارا خوه یا پیشترا دوباره بکهت.. ژ نشکه کیڤه هه ست پی کر ژ دل دی خه ندقت و ته ژ دی دهڤ و دفنی ئاڤ بوو، کره گازی و هه وار و گوټ: هه واره هه واره، وهرن من پزگار بکهن، نه ز دی خه ندقم... هه قالان قی جاری چو پووته پی نه کر و هزر کرن، و هکی جاران دقیت یاریان ب وان بکهت، زه لاهه ک نیژیکی هه قالین وی راوه ستایی بوو، دیت زهید ژ راست دی خه ندقت، ب له ز بهر پی چو و نه هس ژ پوڤاری ئینا در و پزگار کر، هیژ د وی پوه شیډا هه قال لی خربوون و زانین قی جاری ژ دل دا خه ندقت. ده می زهید هشیار بووی و ب سهر خوه څه هاتی، بهر دی خوه دا در و دورین خوه، دیت هه قال هه می ل هنداف سهری راوه ستایینه، ئینا داخوازا لیږورینی ژ وان کر و گوټ: قی جاری من درسه ک بو خوه گرت، نه ز چوجا ژ بیر ناکه م.. و سو ز بت ژ ئیره و پیڅه نه ز ئیدی دره وان نه که م.

بزاف و چالاکی:

قالاییڻ خوارئ، هر ئيکي، ب ئيک ژ فان په يقان (دره و، راستي، دره وين، حه رame،
پزگار بوون) ته ژي بکه، ب وي مهرجي کو د گهل په يقا بهري خوه يان يا پشتي خوه
بگونجت:

۱. بهري مروفي دده ته به هشتي و بهري مروفي دده ته ناگري
دور هئي، و که سي راستيي ناييژت.
۲. د گوتنا راستييدايه .
۳. د ئيسلاميدا دره و

دان و ستاندن:

۱. بوچ هه قالين زهيد جارا دووماهيي دهمي کرييه هه وار و گازيکري وهرن من پزگار بکه ن،
ژي باوهر نه کرن؟
۲. کي زهيد ژ خه ندقيني پزگار کر؟
۳. زهيد دووماهيي چ سوز دا هه قالين خوه؟

دوعا

لا إله إلا أنت سبحانك إني كنت من الظالمين.

خوډيوو، ژ بلي ته، من چو په رستي نينن، پاكي و پاقرژي هر بو ته يه، ب راستي من
سته مکاری ل خوه کر..

جهگرین (خه لیفه یین) راسته پئی

فرمانداریا موسلمانان پشتی پیغه مبهری (سلاف لی بن) کهفته دهستی جهگرین راسته پئی کو نه فیه بوون:

۱. جهگر ئیکئی: نه بوو به کړی صدیق (خودی ژئی پازی بت).
۲. جهگر دویئ: عومه ری کورئ خه تتاب (خودی ژئی پازی بت).
۳. جهگر سیئ: عوسمانی کورئ عه ففان (خودی ژئی پازی بت).
۴. جهگر چارئ: عه لیئی کورئ نه بی تالب (خودی ژئی پازی بت).

نه فیه هه می هه قال و هوگرین پیغه مبهری بوون (سلاف لی بن) و جهگرین وی بوون، پشتی مرنا پیغه مبهری جهگری (خیلافهت) کهفته دهستی وان. چونکو نه فان گه لهک خزمه تا ئیسلامی و موسلمانان کر و باشتین نمونه یین دلسوژی و فیان و دادوهری و هاریکارییی بوون، دقیت نه م چه ز ژ وان هه مییان بکهین.

بزاف و چالاکی:

نیشانا راست (✓) به رانبه ری دهسته واژه یا دورست، و یا خه لهت (X) به رانبه ری دهسته واژه یا نه دورست دانه:

۱. جهگرین راسته پئی پیجن.
۲. فرمانداریا موسلمانان پشتی پیغه مبهری (سلاف لی بن) کهفته دهستی جهگرین راسته پئی.
۳. فیانا جهگرین راسته پئی نه تشته کی فهره ل سهر موسلمانان.
۴. جهگرین راسته پئی به ره قانی ژ ئیسلامی کرن.

فَالَايِيَّيْنِ خَوَارِئِ، ب پە یقین گونجایی ته مام بکه:

۱. جھگری ٹیکي: (.....)
۲. جھگری دويي: (.....)
۳. جھگری (.....): (عوسمانی کوپري عه ففان) ه.
۴. جھگری چاري: (.....)

دو جاران بنقېسه:

جھگرین راستہ ری، ھہ قال و ھوگرین پیغہ مبه رینه و پشتی مرنا وی جھگرین وینه .

پیرست

بپ	ناقہ پوک	وانہ
۴	پیشگو تن	
۶	وہرزی نیکی	
۸-۷	ژ سالو خہ تیئ مروقی موسلمان	وانہ یا نیکی
۹	ژ باشناق تیئ خودی	وانہ یا دوی
۱۱-۱۰	چیتترین ہہ قال	وانہ یا سیئی
۱۳-۱۲	باوہرئی نان ب خودی	وانہ یا چاری
۱۵-۱۴	باوہرئی نان ب پیغہ مہر و ہنارتییئ خودی	وانہ یا پینجی
۱۶	فہرمان ب باشیی و دانہ پاشا خرابیی	وانہ یا شہ شئی
۱۸-۱۷	قہ کرنا مہ کہہ ی	وانہ یا حہ فتی
۲۰-۱۹	سورہ تا قورہیش	وانہ یا ہہ شتی
۲۳-۲۱	سورہ تا ماعوون	وانہ یا نہہ ی
۲۴	وہرزی دوی	
۲۶-۲۵	رہم و دلوقانی د ئیسلامیدا	وانہ یا دہہ ی
۲۸-۲۷	چہند کورتییہک ژ ژینا پیغہ مہر ی مہ	وانہ یا یازدہ یی
۳۰-۲۹	ژ رہوشتیئ پیغہ مہر ی مہ (سلاف لی بن)	وانہ یا دوازدہ یی
۳۲-۳۱	ئہ نجام و دووماہییا کہ سی درہوین	وانہ یا سیژدہ یی
۳۴-۳۳	جہگرین (خہ لیفہ ییئ) راستہ ری	وانہ یا چاردہ یی
۳۵	پیرست	

